

EL MOT PRECIS (2)

Reprendrem avui el tema de la utilització dels mots amb precisió.

TRÀFIC – TRÀNSIT – TRÀFEC. – Fixeu-vos bé, si us plau, en el significat exacte d'aquests mots i així no us passarà com als locutors de televisió, que sovint usen l'un quan caldria usar l'altre.

El mot tràfic fa referència a l'intercanvi de mercaderies, a tota mena de comerç, tant legal –tràfic d'avellana, d'arròs, etc.– com il·legal –tràfic de drogues–. És molt conegut l'impost anomenat tràfic d'empreses perquè grava el tràfic que fan les empreses! Mots que se'n deriven són traficant o trafiquejar (trafiquen –o trafiquegen– amb mercaderies molt cares), **traficant** i **trafica** –que és tant el “maneig, afaïonament, etc., amb què es vol fer passar per bo el que no ho és, amb què es tracta d'enganyar algú*” com l’“amic de fer trafiques”.

Però mai no hem de fer servir el mot tràfic amb el sentit de circulació de vehicles o de persones: en aquest cas hem de dir trànsit: en aquesta carretera sempre hi ha molt de trànsit, trànsit aeri, ferroviari naval, etc. Tanmateix, el fet que el tràfic de mercaderies impliqui gairebé sempre llur transport, fa que també puguem parlar de tràfic per carretera, o per tren, etc. amb el clar significat, però, de comerç que es fa utilitzant un transport per carretera, per tren, etc. El trànsit és també la mort d'una persona o un moment crític qualsevol. Se'n deriven transitar, transitable i transitiu.

Tràfec té un significat molt diferent: “afer que causa un enrenou o trasbals en què cal esmerçar una activitat diligent, que dona maldecaps i neguits*”. La confusió és deguda simplement a la similitud fonètica. Tots sabem prou bé què és “passar un tràfec, no poder sortir de tràfecs*”. Tràfec també és l'acció de trafegar, és dir: “mudar (alguna cosa) d'un lloc a un altre, especialment (un líquid) d'un recipient a un altre: aquest vi aviat caldrà trafegar-lo*”.

Josep Mª VIRGILI i ORTIGA

* Definició o exemple extret del Diccionari general de la llengua catalana de Pompeu Fabra. L'anterior article es va publicar a Lo Flocc, n° 35, pàg. 4.